

בענין א"א לפתח"ק בלא דם
יהודה

בענין א"א לפתח"ק בלא דם

שוכט"ס לכבוד הגאון הצדיק, כו"ק, חו"ס, שו"ת, או"י ישראל
וקדושו, רכבו ופרשו, פאר הדור והדרו, עטרת ראשית, רוח אפיקו, וכן של
ישראל, כקש"ת בעהמ"ס "חזון איש" שליט"א.

אחדשה"ט, כראוי וכנכון בכל הכבוד ודרך ארץ הראוי, ואחרי קידה
והשתחוו' מול הדרת קדשו, אני מרחיב עוז בנפשי להפריע לכקת"ה בענין
נחיר, בשאלה שבאה לפני באשה שהרופאים עושים לה מה שנקרא
כלשונם "דורכבלאוונג" ברחם, וזה ביום י"א, י"ב, לראיתת, ואחרי זה
כשהיא בודקת א"ע היא מוצאת קצת דם, אבל כעבור כמה שעות אין היא
מוצאת כבר בכל הבדיקות. והרופא אומר שבשעת הטיפול הנ"ל הוא עשה
לה שם ברחם כעין דקירה כמחט, בדומה לזו שעושים בודיקות, וזו היא
הסבה לטיפת הדם שהיא רואה אחרי הטיפול. כפעם הראשונה כאשר עשו
לאשה הנ"ל הטיפול הזה, בדקה א"ע ומכיון שהיא מצאה דם התחילה
לספור מחדש ו' נקיים כראוי, וכאשר סיפרה את כל זה לרופא, הוא אמר
שהטיפול הנ"ל אינו מועיל רק ליומיים שלשה, לכל היותר. ואם היא
ממתינה ו' ימים אין שום טעם וערך לטיפול הזה.

והנה מחמת הטיפול הנ"ל בעצמו והמכשיר שהרופא מביט, הגענו
כבר לשאלה שנתחכטו בה גדולי האחרונים בענין "אין פותחת הקבר בלא
דם" אם זה רק כאשר גורם הפתיחה הוא מבפנים, או אפילו אם הוא
מבחוץ, וכידוע יש בזה סתירה בדברי הגדולי (מהרד"ת סי' ק"כ) בסוף
התשובה, שם הוא מחמיר, ובתשובה ממנו הנדפסת כס' תשובה מאהבה
(ח"א סי' קט"ז) הוא כותב שמה שאמרו אין פתח"ק בלא דם היינו אם
הקבר נפתח ויצא ממנו דבר גוש וכו' אמר' דודאי יצא גם דם עמו, וכו'
ע"כ. אמנם מפשטות לשון המחבר (סי' קפ"ח ס"ג וס"ו) נראה דגם במכניס
שפופרת מבחוץ אמר' א"א לפתח"ק בל"ד, ודוקא כדק שבדקין לא, אבל

יש מן האחרונים המביאים ראיה להיפך שדוקא בסעיף ר' בתחיכות, מחלק
המחבר בין רק וגס, אבל בשפופרת לא, ואעפ"י שיש מן האחרונים
שמחמירים כגון בתשובות הר"י בשמים (ח"א סי' נ"ג) וכן בתשובות בית
שלמה (ח"ב י"ד סי' ל"ט) ואבני צדק (י"ד סי' פ"ג), אבל רוב רובם של
גדולי האחרונים, שראו דברי המחמירים נוטים להקל, וכן דעת החור"ד
(סי' קצ"ד) בהשגותיו על ספר נחלת שכעת, וכן בהגהות רבי ברוך פרנקל
(על הגי' ו') ובתשובותיו עשרת חכמים (סי' י"ח), ומביא ראיה מפי'מ"ש
לח"ב"ם, וגם כס' בית מאיר (י"ד סי' קצ"ה) ובתשובות חסד לאברהם
(מה"ח ח"ד סי' מ"ז), וכן מגדולי האחרונים בדור האחרון בתשובות
עזרת הדין (י"ד סי' קע"ג וקע"ד), ובתשובות מהרש"ג (י"ד סי' י"א
ל"ה) וכן בתשרי אבן יקרה, כולם מחירים אפילו בלי בדיקה, איברא
ובתשובות בית יצחק (י"ד ח"ב סי' י"ד) נטה קצת להחמיר, ולכ"פ
להצטרף בדקה, וכאן במקרה שלנו א"א בבדיקה כיון שמוצאת, עכ"ז
אפשר לסמוך על מסקנת גדולי האחרונים הנ"ל בשעת הדחק להתירה בלי
בדיקה, וכן נטה דעת הגאון בעל ערך ש"י בתשובות תשורת ש"י (סי'
צ"ד) וכן דעת הגאון מבערזאן וצ"ל בסוף ספר גילוי דעת, וכן בשאילת
דב"ר (ח"ב סי' ה').

אמנם כל הנ"ל היה מהני לן שפיר אלמלא הי' כאן דם, אבל מכיון
שהוא מוצאת בבדיקה דם, אנו מוכרחים לתלות את הדם בדקירה שהרופא
אמר שהוא עושה לה בשעת הטיפול, וגם היא אומרת שמרגישה בשעת
הטיפול כעין רקירה במחט הגורם לה כאב, ואם נסמוך על הרופא בזה,
אפשר לרפות את זה למכה הידועה שמוציאה דם, דתולין לכ"ע אפילו
לענין ד' נקיים, שלא בשעת וסתה, באשה שיש לה וסת קבוע, וכבר נודע
מה שהאריזו רבותינו הגדולים וצ"ל בענין נאמנות הרופאים, ומסקנתם
שכ"י הרופאים אינם מועילים רק לעשות ספק ולא האמינו להם על גוף
ידוע רק דרך כלל הטבע בתחם סופר (י"ד סי' קנ"ח וקע"ו) ועוד, אבל
בידון דין שהרופא לא אמר דבריו באומדנא ובדמיון עפ"י חכמת

בענין א"א למתח"ק בלא דם יהודה

הרפואה, רק הוא מעיד שעשה נקב שם, הרי בזה אפשר להאמין לו, אם הוא איש נאמן, וגם בלאו הכי מטעם אין אופן מרעו אומנתי ופילוסא דעבירא לגלוי הוא כי אפשר לשאול גם רופא אחר כי הטיפול הזה הוא אחד וכללי, אם עושין בטיפול זה דקירה באותו מקום, וגם הוא טרופה בשעת הטיפול כעין דקירה במחט דבר המסייע לדבר הרופא וכבר הבא החתם סופר (סי' קע"ה) בשם הרדב"ז (סי' ת"י) דאם יש רוליס לרש מהימנין לרופא בצירוף הכאב ע"ש.

ע"כ אני שואל את דעת כקת"ה אם יש דרך להחזיר איתתו ואם כן שהיא כבר קרובה לארבעים שנה והרופאים אומרים שרק בדרך זה תחזור בעזה שיי"ח עם זרע של קימא, ואני מבקש את כקת"ה שיש לי תשובה בכתב כדי שאדע גם להבא, ואני מבקש גם סליחת כקת"ה בעד התפירה ושיתפלל עלי להתרפא ברפוי"ש על כל רמ"ח אבר ושיטה גדי כ' וצ' סובל זה שנים מיסורים גדולים שאינם של אהבה יש בהם כחש כחש תורה ותפילה, וחזותם כרגשי דרך ארץ הוקרה וכבוד, ודבר מבוז ומבזה מרחוק מול הדרת קדשו,

יחיאל יהודה בן שרה פעטל אדוק

תשובת הגאון מרן החזון איש וצדק"ל

כבר הוגלנו להקל כדעת המקילים בפתיחת הקבר מבחזין. כן כבר נחבד ע"י רופא שהוא שומר מצות ונאמן באיסורין אמיתות הדבר שהם מפגיגות המטפל בעור הגורם מצע, אבל יש להתמיר שיהי' יום נקי אחר כן, שלעולם ימי הנקיים הם ב"א יום של זיבה ומן הדין שג' בשומרת יום כנגד יום, ומדרבנן צריכה ד' נקיים, ובזה נסמוך שגם מכה הוא.

(ע"ע בזה בחזו"א סי' פ"ג)